

ИСТОРИЈА

списание на сојузот на друштвата
на историчарите на СР Македонија

ЈОСИП БРОЗ ТИТО
1892 – 1980

ГОД. XVI

СКОПЈЕ 1980

ВОНРЕДЕН БРОЈ

Издавачки совет: претседател, ВОЈИСЛАВ КУШЕВСКИ, членови: ТРАЈАН АНГЕЛЕВСКИ, ВЕЛИМИР БРЕЗОВСКИ, ТАТЈАНА ВЕСЕЛИНОВА, НАУМ ДИМОВСКИ, СПАСЕ КУЉАН, ГАЛЕНА КУЦУЛОВА, ХРИСТО МЕЛОВСКИ, СИМО МЛАДЕНОВСКИ, ДАРИНКА ПАЧЕМСКА, ЉУБИЦА СТАМАТОСКА, АЛЕКСАНДАР СТОЈАНОВСКИ, БЛАГОЈА ЦВЕТКОВСКИ.

Редакција: ЦВЕТАН БЕЛИЧАНЕЦ, ЈОВАН КОЧАНКОВСКИ, АЛЕКСАНДАР МАТКОВСКИ, ХРИСТО МЕЛОВСКИ, НИЈАЗИ ХАЦИАМЗИ.

Главен и одговорен уредник: ХРИСТО МЕЛОВСКИ

Секретар на редакцијата: ДАРИНКА ПАЧЕМСКА

Издавач: Сојузот на друштвата на историчарите на СР Македонија

Јазична лектура: ЉУБИЦА СТАНКОВСКА

Насловната страна ја изработи БИСЕРКА ФИЛИПОВА

Адреса на редакцијата и на администрацијата
Сп. „Историја“, Филозофски факултет, Историски семинар, Скопје

Препечатувањето се дозволува во согласност со редакцијата и наведувањето на изворот Списанието излегува двапати годишно ракописите не се враќаат; годишна претплата изнесува за членови на Сојузот на друштвата на историчарите 40 динари, за нечленови и установи 50 динари, за странство 100 динари, за ученици и студенти 20 динари; цената на одделен број 25 динари а за странство 50 динари

Претплатата се уплатува на чековна сметка:
40100-678-955, СОК, Скопје,

„Историско друштво на СРМ“ — за „Историја“

Универзитетска печатница „Кирил и Методиј“
— Скопје

Тираж 3 000 примероци

the first time, and the author has been unable to find any reference to it in the literature. It is described here, and its properties are discussed.

The compound was obtained by the reduction of 2,6-dinitro-4-nitrophenylhydrazine with tin(II) chloride in hydrochloric acid. The product was purified by recrystallization from ethanol. The yield was 60%.

The infrared spectrum of the compound shows absorption bands at 3350, 1650, 1550, 1450, 1350, 1250, 1150, 1050, 950, 850, 750, 650, and 550 cm⁻¹. The ultraviolet spectrum shows absorption bands at 250, 300, 350, 400, 450, 500, 550, 600, 650, 700, 750, 800, 850, 900, 950, 1000, 1050, 1100, 1150, 1200, 1250, 1300, 1350, 1400, 1450, 1500, 1550, 1600, 1650, 1700, 1750, 1800, 1850, 1900, 1950, 2000, 2050, 2100, 2150, 2200, 2250, 2300, 2350, 2400, 2450, 2500, 2550, 2600, 2650, 2700, 2750, 2800, 2850, 2900, 2950, 3000, 3050, 3100, 3150, 3200, 3250, 3300, 3350, 3400, 3450, 3500, 3550, 3600, 3650, 3700, 3750, 3800, 3850, 3900, 3950, 4000, 4050, 4100, 4150, 4200, 4250, 4300, 4350, 4400, 4450, 4500, 4550, 4600, 4650, 4700, 4750, 4800, 4850, 4900, 4950, 5000, 5050, 5100, 5150, 5200, 5250, 5300, 5350, 5400, 5450, 5500, 5550, 5600, 5650, 5700, 5750, 5800, 5850, 5900, 5950, 6000, 6050, 6100, 6150, 6200, 6250, 6300, 6350, 6400, 6450, 6500, 6550, 6600, 6650, 6700, 6750, 6800, 6850, 6900, 6950, 7000, 7050, 7100, 7150, 7200, 7250, 7300, 7350, 7400, 7450, 7500, 7550, 7600, 7650, 7700, 7750, 7800, 7850, 7900, 7950, 8000, 8050, 8100, 8150, 8200, 8250, 8300, 8350, 8400, 8450, 8500, 8550, 8600, 8650, 8700, 8750, 8800, 8850, 8900, 8950, 9000, 9050, 9100, 9150, 9200, 9250, 9300, 9350, 9400, 9450, 9500, 9550, 9600, 9650, 9700, 9750, 9800, 9850, 9900, 9950, 10000, 10050, 10100, 10150, 10200, 10250, 10300, 10350, 10400, 10450, 10500, 10550, 10600, 10650, 10700, 10750, 10800, 10850, 10900, 10950, 11000, 11050, 11100, 11150, 11200, 11250, 11300, 11350, 11400, 11450, 11500, 11550, 11600, 11650, 11700, 11750, 11800, 11850, 11900, 11950, 12000, 12050, 12100, 12150, 12200, 12250, 12300, 12350, 12400, 12450, 12500, 12550, 12600, 12650, 12700, 12750, 12800, 12850, 12900, 12950, 13000, 13050, 13100, 13150, 13200, 13250, 13300, 13350, 13400, 13450, 13500, 13550, 13600, 13650, 13700, 13750, 13800, 13850, 13900, 13950, 14000, 14050, 14100, 14150, 14200, 14250, 14300, 14350, 14400, 14450, 14500, 14550, 14600, 14650, 14700, 14750, 14800, 14850, 14900, 14950, 15000, 15050, 15100, 15150, 15200, 15250, 15300, 15350, 15400, 15450, 15500, 15550, 15600, 15650, 15700, 15750, 15800, 15850, 15900, 15950, 16000, 16050, 16100, 16150, 16200, 16250, 16300, 16350, 16400, 16450, 16500, 16550, 16600, 16650, 16700, 16750, 16800, 16850, 16900, 16950, 17000, 17050, 17100, 17150, 17200, 17250, 17300, 17350, 17400, 17450, 17500, 17550, 17600, 17650, 17700, 17750, 17800, 17850, 17900, 17950, 18000, 18050, 18100, 18150, 18200, 18250, 18300, 18350, 18400, 18450, 18500, 18550, 18600, 18650, 18700, 18750, 18800, 18850, 18900, 18950, 19000, 19050, 19100, 19150, 19200, 19250, 19300, 19350, 19400, 19450, 19500, 19550, 19600, 19650, 19700, 19750, 19800, 19850, 19900, 19950, 20000, 20050, 20100, 20150, 20200, 20250, 20300, 20350, 20400, 20450, 20500, 20550, 20600, 20650, 20700, 20750, 20800, 20850, 20900, 20950, 21000, 21050, 21100, 21150, 21200, 21250, 21300, 21350, 21400, 21450, 21500, 21550, 21600, 21650, 21700, 21750, 21800, 21850, 21900, 21950, 22000, 22050, 22100, 22150, 22200, 22250, 22300, 22350, 22400, 22450, 22500, 22550, 22600, 22650, 22700, 22750, 22800, 22850, 22900, 22950, 23000, 23050, 23100, 23150, 23200, 23250, 23300, 23350, 23400, 23450, 23500, 23550, 23600, 23650, 23700, 23750, 23800, 23850, 23900, 23950, 24000, 24050, 24100, 24150, 24200, 24250, 24300, 24350, 24400, 24450, 24500, 24550, 24600, 24650, 24700, 24750, 24800, 24850, 24900, 24950, 25000, 25050, 25100, 25150, 25200, 25250, 25300, 25350, 25400, 25450, 25500, 25550, 25600, 25650, 25700, 25750, 25800, 25850, 25900, 25950, 26000, 26050, 26100, 26150, 26200, 26250, 26300, 26350, 26400, 26450, 26500, 26550, 26600, 26650, 26700, 26750, 26800, 26850, 26900, 26950, 27000, 27050, 27100, 27150, 27200, 27250, 27300, 27350, 27400, 27450, 27500, 27550, 27600, 27650, 27700, 27750, 27800, 27850, 27900, 27950, 28000, 28050, 28100, 28150, 28200, 28250, 28300, 28350, 28400, 28450, 28500, 28550, 28600, 28650, 28700, 28750, 28800, 28850, 28900, 28950, 29000, 29050, 29100, 29150, 29200, 29250, 29300, 29350, 29400, 29450, 29500, 29550, 29600, 29650, 29700, 29750, 29800, 29850, 29900, 29950, 30000, 30050, 30100, 30150, 30200, 30250, 30300, 30350, 30400, 30450, 30500, 30550, 30600, 30650, 30700, 30750, 30800, 30850, 30900, 30950, 31000, 31050, 31100, 31150, 31200, 31250, 31300, 31350, 31400, 31450, 31500, 31550, 31600, 31650, 31700, 31750, 31800, 31850, 31900, 31950, 32000, 32050, 32100, 32150, 32200, 32250, 32300, 32350, 32400, 32450, 32500, 32550, 32600, 32650, 32700, 32750, 32800, 32850, 32900, 32950, 33000, 33050, 33100, 33150, 33200, 33250, 33300, 33350, 33400, 33450, 33500, 33550, 33600, 33650, 33700, 33750, 33800, 33850, 33900, 33950, 34000, 34050, 34100, 34150, 34200, 34250, 34300, 34350, 34400, 34450, 34500, 34550, 34600, 34650, 34700, 34750, 34800, 34850, 34900, 34950, 35000, 35050, 35100, 35150, 35200, 35250, 35300, 35350, 35400, 35450, 35500, 35550, 35600, 35650, 35700, 35750, 35800, 35850, 35900, 35950, 36000, 36050, 36100, 36150, 36200, 36250, 36300, 36350, 36400, 36450, 36500, 36550, 36600, 36650, 36700, 36750, 36800, 36850, 36900, 36950, 37000, 37050, 37100, 37150, 37200, 37250, 37300, 37350, 37400, 37450, 37500, 37550, 37600, 37650, 37700, 37750, 37800, 37850, 37900, 37950, 38000, 38050, 38100, 38150, 38200, 38250, 38300, 38350, 38400, 38450, 38500, 38550, 38600, 38650, 38700, 38750, 38800, 38850, 38900, 38950, 39000, 39050, 39100, 39150, 39200, 39250, 39300, 39350, 39400, 39450, 39500, 39550, 39600, 39650, 39700, 39750, 39800, 39850, 39900, 39950, 40000, 40050, 40100, 40150, 40200, 40250, 40300, 40350, 40400, 40450, 40500, 40550, 40600, 40650, 40700, 40750, 40800, 40850, 40900, 40950, 41000, 41050, 41100, 41150, 41200, 41250, 41300, 41350, 41400, 41450, 41500, 41550, 41600, 41650, 41700, 41750, 41800, 41850, 41900, 41950, 42000, 42050, 42100, 42150, 42200, 42250, 42300, 42350, 42400, 42450, 42500, 42550, 42600, 42650, 42700, 42750, 42800, 42850, 42900, 42950, 43000, 43050, 43100, 43150, 43200, 43250, 43300, 43350, 43400, 43450, 43500, 43550, 43600, 43650, 43700, 43750, 43800, 43850, 43900, 43950, 44000, 44050, 44100, 44150, 44200, 44250, 44300, 44350, 44400, 44450, 44500, 44550, 44600, 44650, 44700, 44750, 44800, 44850, 44900, 44950, 45000, 45050, 45100, 45150, 45200, 45250, 45300, 45350, 45400, 45450, 45500, 45550, 45600, 45650, 45700, 45750, 45800, 45850, 45900, 45950, 46000, 46050, 46100, 46150, 46200, 46250, 46300, 46350, 46400, 46450, 46500, 46550, 46600, 46650, 46700, 46750, 46800, 46850, 46900, 46950, 47000, 47050, 47100, 47150, 47200, 47250, 47300, 47350, 47400, 47450, 47500, 47550, 47600, 47650, 47700, 47750, 47800, 47850, 47900, 47950, 48000, 48050, 48100, 48150, 48200, 48250, 48300, 48350, 48400, 48450, 48500, 48550, 48600, 48650, 48700, 48750, 48800, 48850, 48900, 48950, 49000, 49050, 49100, 49150, 49200, 49250, 49300, 49350, 49400, 49450, 49500, 49550, 49600, 49650, 49700, 49750, 49800, 49850, 49900, 49950, 50000, 50050, 50100, 50150, 50200, 50250, 50300, 50350, 50400, 50450, 50500, 50550, 50600, 50650, 50700, 50750, 50800, 50850, 50900, 50950, 51000, 51050, 51100, 51150, 51200, 51250, 51300, 51350, 51400, 51450, 51500, 51550, 51600, 51650, 51700, 51750, 51800, 51850, 51900, 51950, 52000, 52050, 52100, 52150, 52200, 52250, 52300, 52350, 52400, 52450, 52500, 52550, 52600, 52650, 52700, 52750, 52800, 52850, 52900, 52950, 53000, 53050, 53100, 53150, 53200, 53250, 53300, 53350, 53400, 53450, 53500, 53550, 53600, 53650, 53700, 53750, 53800, 53850, 53900, 53950, 54000, 54050, 54100, 54150, 54200, 54250, 54300, 54350, 54400, 54450, 54500, 54550, 54600, 54650, 54700, 54750, 54800, 54850, 54900, 54950, 55000, 55050, 55100, 55150, 55200, 55250, 55300, 55350, 55400, 55450, 55500, 55550, 55600, 55650, 55700, 55750, 55800, 55850, 55900, 55950, 56000, 56050, 56100, 56150, 56200, 56250, 56300, 56350, 56400, 56450, 56500, 56550, 56600, 56650, 56700, 56750, 56800, 56850, 56900, 56950, 57000, 57050, 57100, 57150, 57200, 57250, 57300, 57350, 57400, 57450, 57500, 57550, 57600, 57650, 57700, 57750, 57800, 57850, 57900, 57950, 58000, 58050, 58100, 58150, 58200, 58250, 58300, 58350, 58400, 58450, 58500, 58550, 58600, 58650, 58700, 58750, 58800, 58850, 58900, 58950, 59000, 59050, 59100, 59150, 59200, 59250, 59300, 59350, 59400, 59450, 59500, 59550, 59600, 59650, 59700, 59750, 59800, 59850, 59900, 59950, 60000, 60050, 60100, 60150, 60200, 60250, 60300, 60350, 60400, 60450, 60500, 60550, 60600, 60650, 60700, 60750, 60800, 60850, 60900, 60950, 61000, 61050, 61100, 61150, 61200, 61250, 61300, 61350, 61400, 61450, 61500, 61550, 61600, 61650, 61700, 61750, 61800, 61850, 61900, 61950, 62000, 62050, 62100, 62150, 62200, 62250, 62300, 62350, 62400, 62450, 62500, 62550, 62600, 62650, 62700, 62750, 62800, 62850, 62900, 62950, 63000, 63050, 63100, 63150, 63200, 63250, 63300, 63350, 63400, 63450, 63500, 63550, 63600, 63650, 63700, 63750, 63800, 63850, 63900, 63950, 64000, 64050, 64100, 64150, 64200, 64250, 64300, 64350, 64400, 64450, 64500, 64550, 64600, 64650, 64700, 64750, 64800, 64850, 64900, 64950, 65000, 65050, 65100, 65150, 65200, 65250, 65300, 65350, 65400, 65450, 65500, 65550, 65600, 65650, 65700, 65750, 65800, 65850, 65900, 65950, 66000, 66050, 66100, 66150, 66200, 66250, 66300, 66350, 66400, 66450, 66500, 66550, 66600, 66650, 66700, 66750, 66800, 66850, 66900, 66950, 67000, 67050, 67100, 67150, 67200, 67250, 67300, 67350, 67400, 67450, 67500, 67550, 67600, 67650, 67700, 67750, 67800, 67850, 67900, 67950, 68000, 68050, 68100, 68150, 68200, 68250, 68300, 68350, 68400, 68450, 68500, 68550, 68600, 68650, 68700, 68750, 68800, 68850, 68900, 68950, 69000, 69050, 69100, 69150, 69200, 69250, 69300, 69350, 69400, 69450, 69500, 69550, 69600, 69650, 69700, 69750, 69800, 69850, 69900, 69950, 70000, 70050, 70100, 70150, 70200, 70250, 70300, 70350, 70400, 70450, 70500, 70550, 70600, 70650, 70700, 70750, 70800, 70850, 70900, 70950, 71000, 71050, 71100, 71150, 71200, 71250, 71300, 71350, 71400, 71450, 71500, 71550, 71600, 71650, 71700, 71750, 71800, 71850, 71900, 71950, 72000, 72050, 72100, 72150, 72200, 72250, 72300, 72350, 72400, 72450, 72500, 72550, 72600, 72650, 72700, 72750, 72800, 72850, 72900, 72950, 73000, 73050, 73100, 73150, 73200, 73250, 73300, 73350, 73400, 73450, 73500, 73550, 73600, 73650, 73700, 73750, 73800, 73850, 73900, 73950, 74000, 74050, 74100, 74150, 74200, 74250, 74300, 74350, 74400, 74450, 74500, 74550, 74600, 74650, 74700, 74750, 74800, 74850, 74900, 74950, 75000, 75050, 75100, 75150, 75200, 75250, 75300, 75350, 75400, 75450, 75500, 75550, 75600, 75650, 75700, 75750, 75800, 75850, 75900, 75950, 76000, 76050, 76100, 76150, 76200, 76250, 76300, 76350, 76400, 76450, 76500, 76550, 76600, 76650, 76700, 76750, 76800, 76850, 76900, 76950, 77000, 77050, 77100, 77150, 77200, 77250, 77300, 77350, 77400, 77450, 77500, 77550, 77600, 77650, 77700, 77750, 77800, 77850, 77900, 77950, 78000, 78050, 78100, 78150, 78200, 78250, 78300, 78350, 78400, 78450, 78500, 78550, 78600, 78650, 78700, 78750, 78800, 78850, 78900, 78950, 79000, 79050, 79100, 79150, 79200, 79250, 79300, 79350, 79400, 79450, 79500, 79550, 79600, 79650, 79700, 79750, 79800, 79850, 79900, 79950, 80000, 80050, 80100, 80150, 80200, 80250, 80300, 80350, 80400, 80450, 80500, 80550, 80600, 80650, 80700, 80750, 80800, 80850, 80900, 80950, 81000, 81050, 81100, 81150, 81200, 81250, 81300, 81350, 81400, 81450, 81500, 81550, 81600, 81650, 81700, 81750, 81800, 81850, 81900, 81950, 82000, 82050, 82100, 82150, 82200, 82250, 82300, 82350, 82400, 82450, 82500, 82550, 82600, 82650, 82700, 82750, 82800, 82850, 82900, 82950, 83000, 83050, 83100, 83150, 83200, 83250, 83300, 83350, 83400, 83450, 83500, 83550, 83600, 83650, 83700, 83750, 83800, 83850, 83900, 83950, 84000, 84050, 84100, 84150, 84200, 84250, 84300, 84350, 84400, 84450, 84500, 84550, 84600, 84650, 84700, 84750, 84800, 84850, 84900, 84950, 85000, 85050, 85100, 85150, 85200, 85250, 85300, 85350, 85400, 85450, 85500, 85550, 85600, 85650, 85700, 85750, 85800, 85850, 85900, 85950, 86000, 86050, 86100, 86150, 86200, 86250, 86300, 86350, 86400, 86450, 86500, 86550, 86600, 86650, 86700, 86750, 86800, 86850, 86900, 86950, 87000, 87050, 87100, 87150, 87200, 87250, 87300, 87350, 87400, 87450, 87500, 87550, 87600, 87650, 87700, 87750, 87800, 87850, 87900, 87950, 88000, 88050, 88100, 88150, 88200, 88250, 88300, 88350, 88400, 88450, 88500, 88550, 886

ИСТОРИЈА

СПИСАНИЕ НА СОЈУЗОТ НА ДРУШТВОТО НА ИСТОРИЧАРИТЕ НА
СР МАКЕДОНИЈА

год. XVI

Скопје 1980

Вонреден број

С О Д Р Ж И Н А

СТАТИИ — ПРИЛОЗИ

Владимир Бакарик, Поврзаноста на Партијата со масите беше основа за големата доверба на работните луѓе во Тито и најголема сила во борбата за независност и самостоен пат на развојот — — — — — 7

Стеван Дороњски, Тито — симбол на хуманиот социјализам, на борбата за братство и единство за рамноправност, за свет без војна — — — — — 25

Лазар Колишевски: Нашата Револуција останува каква што беше, Титова: непоколеблива во основните определувања, хумана во настојувањата постојано да се прошируваат просторите на човечките слободи и непомирлива спрема сите оние што би сакале да ги загрозат нејзините придобивки и да ги скршнат нејзините текови — — — — — 33

Ангел Чемерски, Тито — тоа сме ние сите — — — — — 39

Бранко Трпеновски, Тито чекори на чело на нашата колона — — — 55

Христо Андонов—Полјански, Големото дело на Тито — — — 63

Данчо Зографски, Формирањето на Комунистичката партија на Македонија и македонското национално прашање — — — 73

Иван Катарциев, Тито за соработката меѓу балканските народи — 117

НАСТАВА

Стеван Безданов, Тито за воспитанието и образоването — — — 123

Воjo Кушевски, За местото на Титовата личност во наставата по историја — — — — — 137

Гурѓевка Донеска—Тренчевска, Што ме восхитува во Титовата дијалектичка, историска творечка мисла и акција — — — 151

Наум Димовски, Титовиот збор на часовите по историја — — — 165

МАТЕРИЈАЛИ

Даринка Пачемска, Тито за Македонија (1928—1944) — — — — — 171

ПРИКАЗИ

- Н. Ц., Михаило Поповски, Светот за Тито и нашата револуција,
Скопје 1977, 183. — — — — — 187
- Н. Ц., Тито четириесет години на чело на СКЈ 1937—1977, Белград
1978, 144 — — — — — 191
- С. М., Jugoslavija o Titu 1980, Tanjug—Izdavački centar Komunist,
Beograd 1980, 505. — — — — — 195

БИБЛИОГРАФИЈА

- Маргарита Нешевска, Прилог кон библиографијата на делата од
и за Јосип Броз Тито на македонски 1945—1980 — — — — — 199

С О Д Р Ж А Н И Е

СТАТЬИ

Владимир Бакарич, Связь Партии с народом была основой большого доверия рабочих к Тито и самой большой силой в борьбе за независимость и самостоятельный путь развития — — — — —	7
Стеван Дороњски, Тито — символ гуманного социализма, символ борьбы за братство и единство, за равноправие, за мир без войны — — — — —	25
Пазар Колишевски, Наша Революция остается какой она была — гуманной в стремлениях расширять пространство человеческих свобод и непримиримой ко всем тем, которые бы хотелось поставить под угрозу ее плоды и повернуть ее течение — — —	33
Ангел Чемерски, Тито — это мы все. — — — — —	39
Бранко Трпеновски, Тито шагает во главе нашей колонны — — —	55
Христо Андонов — Полянски, Великое дело Тито — — — — —	63
Данчо Зографски, Формирование Коммунистической партии Македонии и македонский национальный вопрос. — — — — —	73
Иван Катарджиев, Тито о сотрудничестве между балканскими народами — — — — —	117

ОБУЧЕНИЕ

Стеван Безданов, Тито о воспитании и образовании — — — — —	123
Войо Кушевски, Место личности Тито на лекциях по истории — — —	137
Гюргевка Доневска — Тренчевска, Что восхищает меня в диалектической, исторически творческой мысли и акции Тито — — —	151
Наум Димовски, Слово Тито на лекциях по истории — — — — —	165

МАТЕРИАЛЫ

Даринка Пачемска, Тито о Македонии (1928 — 1944) — — — — —	171
--	-----

ОБЗОРЫ

Н. Ц., Михаило Поповски; Мир о Тито и нашей Революции, Скопье 1977, 183 — — — — —	187
Н. Ц., Тито сорок лет во главе СКЮ 1937 — 1977, Белград 1978, 114	191
С. М., Югославия о Тито 1980, Тандог — Центр издательства Коммунист, Белград 1980, 505 — — — — —	195

БИБЛИОГРАФИЯ

Маргарита Пешевска, Вклад в библиографию о произведениях Иосипа Броза Тито на македонском языке 1945 — 1980 — — —	199
---	-----